

Jaarverslag SKILZ 2020

SKILZ is een samenwerkingsverband van:

nvavg

v&vn

verenSo
vereniging van specialisten
ouderengeneeskunde

www.skilz.nu

Inhoudsopgave

1. VOORWOORD	3
2. OVER SKILZ	3
KERNWAARDEN (MISSIE)	3
3. ORGANISATIESTRUCTUUR	4
<i>Bestuur</i>	4
<i>De Raden</i>	5
<i>Inrichting SKILZ</i>	5
4. BUREAU-ORGANISATIE 2020	5
<i>Financiën</i>	6
<i>Personeelsbeleid</i>	6
<i>Adviseurs vanuit Verenso, V&VN en NVAVG</i>	6
<i>Overleg met VWS</i>	6
<i>Communicatie</i>	7
5. KWALITEITSINSTRUMENTEN	7
<i>Stand van zaken Wilsbekwaamheid</i>	7
<i>Stand van zaken Slaapstoornissen</i>	7
<i>Stand van zaken Zelfmanagementondersteuning</i>	8
6. INFECTIEPREVENTIE	8
7. LANGETERMIJNVISIE EN -PLANNING	8
<i>Langetermijnvisie</i>	8
<i>Langetermijnplanning kwaliteitsinstrumenten</i>	8
<i>Meerjarenonderzoeksagenda</i>	8
8. NAWOORD	9
9. BIJLAGE 1 - SAMENSTELLING BESTUUR EN BUREAU D.D. 31 DECEMBER 2020	10

1. Voorwoord

Zoals de toenmalige voorzitter Nienke Nieuwenhuizen eind 2019 zo mooi verwoordde:
Was 2019 het jaar van het fundament van de kathedraal, 2020 gaan we echt bouwen.

Het jaar 2020 stond dus vooral in het teken van het vinden van de juiste mensen, de bureauorganisatie en het vormgeven van de werkprocessen. Maar ook het maken van de omslag van proces naar inhoud, naar de essentie van SKILZ.

De versnelling die sinds de zomer van 2020 is ingezet, leidde al in het najaar tot de eerste stappen op het gebied van de ontwikkeling van de kwaliteitsinstrumenten, de verbinding met het werkveld en het opstellen van de onderzoeksagenda. Daarover leest u alles in dit jaarverslag.

2. Over SKILZ

Wij zijn de Stichting Kwaliteitsimpuls Langdurige Zorg, kortweg SKILZ. SKILZ is een samenwerking van een groot aantal partijen in de langdurige zorg. Samen werken wij naar ons doel, het continu en structureel verbeteren van de kwaliteit van deze zorg. Het bestuur wordt gevormd door vertegenwoordigers van de Nederlandse Vereniging van Artsen voor Verstandelijk Gehandicapten (NVAVG), Vereniging van Specialisten Ouderengeneeskunde (Verenso), Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN) en een onafhankelijke bestuursvoorzitter die ook het patiënt-/cliëntperspectief vertegenwoordigd.

In 2020 werken we met de volgende definitie van langdurige zorg:

Langdurige zorg is chronische zorg voor ouderen en mensen met een verstandelijke beperkingen of gelijkgestelde aandoening (dit sluit mensen met een visuele en/of lichamelijke beperking uit) in de langdurige zorg. Dit kan ook extramuraal zijn.

Op 11 april 2018 werd de Stichting Kwaliteitsimpuls Langdurige Zorg (SKILZ) opgericht op initiatief van V&VN, NVAVG en Verenso. SKILZ verbindt niet alleen verschillende professionals (verzorgenden, verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten, orthopedagogen, paramedici en artsen) met elkaar, maar is daarnaast ook een domeinoverstijgende samenwerking tussen de ouderenzorg en de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking.

Vanaf de start is er gesproken over de noodzaak om niet alleen richtlijnen te maken maar ook andere producten die kunnen bijdragen aan kwaliteitsverbetering, zoals beslisbomen, standaarden, factsheets, apps en handreikingen. Allen inmiddels samengevat onder de noemer "kwaliteitsinstrumenten". De ontwikkeling van die kwaliteitsinstrumenten gebeurt in nauwe samenwerking met betrokken partijen en deskundigen in de langdurige zorg. Vertegenwoordigers van patiënten/cliënten en mantelzorgers worden nadrukkelijk betrokken.

SKILZ stimuleert ook het daadwerkelijke gebruik van het vastgestelde kwaliteitsbeleid in de praktijk. Het beleid is niet statisch; indien nodig worden kwaliteitsinstrumenten geactualiseerd of nieuw ontwikkeld. We houden onze kennis en kunde actueel en sporen daarnaast kennishiaten op om helder te maken waar aanvullend wetenschappelijk onderzoek nuttig kan zijn.

Kernwaarden (Missie)

Bij SKILZ is het onze missie om mensen die gebruik maken van langdurige zorg de best mogelijke kwaliteit van zorg te bieden door in deze zorg eenduidige kaders te bepalen. Hiermee dragen wij als SKILZ bij aan een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven voor de patiënt/cliënt en werken we aan het continu verbeteren van de zorg.

SKILZ tracht haar missie onder meer te bereiken door:

1. *Het (doen) ontwikkelen van multidisciplinaire kwaliteitsinstrumenten en verwante producten gericht op verbetering van de langdurige zorg;*
2. *Het (doen) opsporen van kennishiaten en ombuigen van deze hiaten naar onderzoeksvragen;*
3. *Het (doen) implementeren, beheren, onderhouden en evalueren van multidisciplinaire kwaliteitsinstrumenten gericht op verbetering van de langdurige zorg;*
4. *Het ontwikkelen en ondersteunen van het proces waarbinnen een multidisciplinair kwaliteitsinstrument kan worden ontwikkeld;*
5. *Ervoor te zorgen dat de diverse onderdelen van een ontwikkeld kwaliteitsinstrument worden gebruikt zoals bedoeld (implementeren);*
6. *Het -waar nodig- bevorderen en (doen) voorzien in multidisciplinaire visitaties;*
7. *Het (doen) bevorderen van technologie en innovatie, voor zover dat bijdraagt aan de verbetering van de langdurige zorg;*
8. *Het stimuleren van onderzoek in de langdurige zorg, door het opstellen van een onderzoeksagenda voor de langere termijn.*

Op 17 augustus 2018 heeft VWS de subsidie verleend voor de periode tot en met 31 oktober 2021. Eind 2020 heeft SKILZ een verzoek tot verlenging van de subsidie tot en met 31 oktober 2022 ingediend bij VWS. Naar aanleiding van het overleg met VWS dat eind 2020 plaatsvond, werkt SKILZ begin 2021 verder aan de details van de herziene begroting (zie verder het financieel jaarverslag).

Binnen deze subsidieperiode ontwikkelt SKILZ zes kwaliteitsinstrumenten, sporen we kennishiaten op en inventariseren we welke onderzoeksinitiatieven er bestaan in de langdurige zorg. Verder inventariseert SKILZ de behoefte aan instrumenten op de langere termijn. In de langetermijnvisie legt SKILZ vast hoe de organisatie hier structureel aan kan blijven bijdragen.

Het voorliggende jaarverslag behandelt de volgende onderwerpen:

1. Organisatiestructuur;
2. Kwaliteitsinstrumenten;
3. (Meerjarige) ontwikkelagenda voor de langdurige zorg;
4. Langetermijnvisie en -planning.

3. *Organisatiestructuur*

Bestuur

Het bestuur van SKILZ is koersbepalend en besluitvormend. Het bestuur houdt toezicht op de werkzaamheden van het bureau. Het bestaat uit een vertegenwoordiging vanuit Verenso, V&VN en NVAVG.

Het bestuur van SKILZ bestond op 1 januari 2020 uit:

Voorzitter - Nienke Nieuwenhuizen (Verenso)

Penningmeester - Conny van Velden (V&VN)

Secretaris - Agnies van Eeghen (NVAVG)

Gedurende 2020 zijn er een aantal wisselingen in het bestuur geweest. Zo trad Bas Castelein (NVAVG) na een periode van afwezigheid in mei weer toe tot bestuur als secretaris. Zijn vervangster Agnies van Eeghen trad daarop terug. Alle bestuursleden hebben tot de komst van de nieuwe directeur in juli 2020 ook operationele taken op zich genomen, zoals het overleg met en aansturing van de bureaumedewerkers.

Per 1 november 2020 stopte Nienke Nieuwenhuizen als bestuurder van SKILZ en wordt vanuit Verenso officieel opgevolgd door Lotje Oosterbaan.

Om de rol van de organiserende partijen binnen het bestuur beter te borgen, besluit het bestuur halverwege 2020 dat het beoogde vierde bestuurslid de rol van bestuursvoorzitter op zich zal nemen. De werving voor deze nieuwe bestuursvoorzitter wordt opgestart. Tot die tijd neemt Conny van Velden (V&VN) per 1 oktober 2020 de voorzitterschapstaak waar.

De Raden

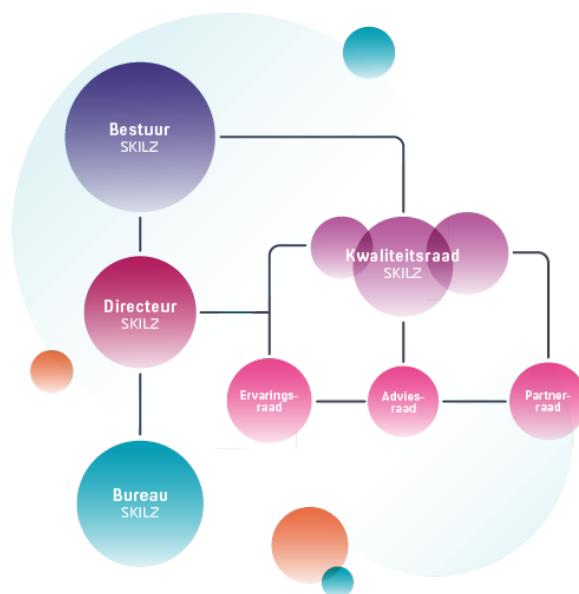
De **Ervaringsraad** kwam in 2020 twee keer bijeen. De eerste bijeenkomst in 2020 was op 2 juni, de tweede op 1 december 2020. Tijdens de laatste bijeenkomst werd Klaartje Spijkers benoemd tot voorzitter en Pouwel van de Siepkamp tot vicevoorzitter.

De **Adviesraad** kwam in 2020 een keer bijeen, op 23 november 2020. Tijdens de bijeenkomst werden Martin Smalbrugge tot voorzitter en Theo van der Bom tot vicevoorzitter gekozen.

De **Partnerraad** bestaat uit afgevaardigden van werkgeversorganisaties, zorgverzekeraars en andere relevante stakeholders van de stichting en adviseert over knelpunten in de praktijk, kennisbehoefte, actuele ontwikkelingen, implementatie en daaruit voortvloeiende prioriteiten. De Partnerraad kwam door omstandigheden (verbonden aan corona) in 2020 niet bijeen.

De **Kwaliteitsraad** wordt gevormd door de voorzitters en vicevoorzitters van de drie raden. Totdat er binnen alle raden een voorzitter en vicevoorzitter is benoemd, kan de Kwaliteitsraad nog niet geïnstalleerd worden. Voor zowel de Advies- als de Ervaringsraad zijn de voorzitters en vicevoorzitters inmiddels benoemd. Zodra dit ook voor de Partnerraad is gebeurd kan de Kwaliteitsraad worden geïnstalleerd.

Inrichting SKILZ

4. Bureau-organisatie 2020

In 2020 richt SKILZ zich op het vinden van de juiste mensen, het op orde brengen van de bureauorganisatie en het vormgeven van de werkprocessen. Op basis van het plan van aanpak dat eind 2019 werd opgeleverd door Pallas Health Research and Consultancy kan begonnen worden met ontwikkelen van de kwaliteitsinstrumenten.

Omdat SKILZ eind 2019 afscheid nam van de directeur, nemen de bestuursleden tijdelijk de taken van de directeur waar. De prioriteit in deze eerste periode ligt bij het vinden van een nieuwe directeur en het aanstellen van procesbegeleiders voor het opstellen van de kwaliteitsinstrumenten.

De werving van de procesbegeleiders is succesvol. Deze stromen in vanaf het tweede kwartaal van 2020. In nauw overleg tussen het bestuur en de procesbegeleiders wordt vormgegeven aan de nieuwe organisatie. Met de komst van de nieuwe directeur half juli is het team op volle sterkte en krijgt SKILZ op basis van die 'voedingsbodem' steeds meer vorm. In het vierde kwartaal van 2020 hebben de procesbegeleiders een start gemaakt met het actualiseren en verder uitwerken van het generieke Plan van Aanpak.

Gezien de trage start van SKILZ lijkt een goede afronding van de kwaliteitsinstrumenten eind 2021 niet reëel. In overleg met VWS wordt besloten het traject door te laten lopen tot eind 2022.

Financiën

Naar aanleiding van de verlening van de subsidieperiode wordt een voorstel tot herziene begroting gemaakt waarin, grotendeels budgetneutraal, financiering gedurende de verlengde looptijd wordt voorzien. In 2021 wordt goedkeuring voor de herziene begroting verwacht.

Ook wordt in 2020 een accountant aangesteld. In overleg met deze accountant is een werkbare financiële governance tot stand gekomen of gebracht, waarbij de functionele en operationele scheiding van bevoegdheden vooropstaan.

Personeelsbeleid

Sinds september 2020 huurt SKILZ werkplekken bij V&VN (sinds de coronamaatregelen werden aangescherpt werken de medewerkers overigens vanuit huis). Ook werden er stappen gezet op het gebied van personeelsbeleid, met een jaarcyclus met POP- en jaargesprek, opleidingsbeleid, verlof- en verzuimbeleid, urenregistratie en teambuilding. Verder werd de ICT-ondersteuning op orde gebracht.

Het bureau van SKILZ bestond eind 2020 uit een directeur (16-28 uur per week) en drie procesbegeleiders (allen voor 24 uur per week). De flexibele schil van SKILZ bestaat op dat moment uit ZZP-ers voor het uitvoeren van werkzaamheden ten aanzien van het secretariaat, HR, financiën en communicatie (strateeg en adviseur).

Eind 2020 wordt duidelijk dat SKILZ behoefte heeft aan een programmamanager met kennis van richtlijnontwikkeling. Deze vacature wordt eind december 2020 geplaatst.

Adviseurs vanuit Verenso, V&VN en NVAVG

Vanuit iedere moederpartij wordt een adviseur ingezet voor operationele ondersteuning. Deze adviseurs hebben tot halverwege 2020 hard gewerkt aan de ontwikkeling van SKILZ en dan met name aan de verdere uitwerking van generieke Plan van Aanpak. Halverwege 2020, na de aanstelling van de procesbegeleiders en de directeur komt de focus meer te liggen op het adviseren van de procesbegeleiders bij het ontwikkelen van de kwaliteitsinstrumenten. Zij overleggen maandelijks met de procesbegeleiders.

Overleg met VWS

Er is in 2020 regelmatig overleg (bestuurlijk en op directieniveau) geweest met het ministerie van VWS om de voortgang te bespreken. Daarnaast waren de bestuurs- en directeurwisselingen en herziene begroting onderwerp van gesprek.

Communicatie

Om SKILZ goed te positioneren, kreeg SKILZ in het derde en vierde kwartaal van 2020 advies van een communicatiestrategie. Deze ontwikkelde een communicatiestrategie voor SKILZ. Om de procesbegeleiders goed voor te bereiden op hun rol in het complexe speelveld en hen bewust te maken van hun presentatietechnieken, verzorgde de communicatiestrategie ook een positioneringstraining.

Verder werd in 2020 hard gewerkt aan de huisstijl en de bouw en content van de website. Dinsdag 15 december 2020 ging de website live en kreeg SKILZ een (zakelijke) LinkedIn-pagina. Via een digitale kerstgroet, die aan alle stakeholders werd gestuurd, werd de website van SKILZ gelanceerd.

5. Kwaliteitsinstrumenten

De prioritering van de eerste drie kwaliteitsinstrumenten is als volgt:

1. Wilsbekwaamheid
2. Slaapstoornissen
3. Zelfmanagementondersteuning

Naar verwachting wordt in het voorjaar van 2021 begonnen met de ontwikkeling van de overige drie instrumenten: (anticiperende) medische besluitvorming rondom levenseinde, mondzorg en voeding- en slikproblemen.

Stand van zaken Wilsbekwaamheid

Wilsbekwaamheid is een complex onderwerp, helemaal wanneer het gaat over zowel ouderen als mensen met verstandelijke beperking. Voor Wilsbekwaamheid ontwikkelt SKILZ een handreiking, geen richtlijn.

In 2020 is de werkgroep samengesteld uit leden van V&VN, Verenso, NVAVG, Nederlands Instituut voor psychologen (NIP), Nederlandse Vereniging van psychiaters (NvVP), Nederlandse Vereniging van onderwijskundigen en orthopedagogen (NVO), AlzheimerNL, Kansplus en een onafhankelijke jurist. Voorzitter is Cees Hertogh (Verenso). Katrien Pouls is vicevoorzitter vanuit NVAVG. Op deze manier komen beide 'sectoren' (ouderen en mensen met verstandelijk beperkingen) samen.

Er is een knelpuntenanalyse gedaan op basis van een vragenlijst onder deelnemers van V&VN, Verenso, NVAVG, NIP, NVO, AlzheimerNL, Kansplus en NVvP. Op basis van de opgehaalde knelpunten is een eerste aanzet voor uitgangsvragen gedaan. Deze zijn besproken in de eerste (online) werkgroepbijeenkomst. Op de agenda van deze bijeenkomst stond:

- Kennismaking en wederzijdse verwachtingen rondom de taken;
- Scope-afbakening;
- Uitkomsten knelpuntenanalyse;
- Eerste aanzet van de uitgangsvragen.

Stand van zaken Slaapstoornissen

Om de balans tussen zorg voor ouderen en gehandicapten te bewaken is voor het kwaliteitsinstrument Slaapstoornissen gekozen om het voorzitter- en vicevoorzitterschap door een arts verstandelijk gehandicapten en specialist ouderengeneeskunde te laten vervullen. Begin november draagt de NVAVG Dederieke Festen voor als voorzitter. In december wordt Michelle Kromhout namens Verenso aangesteld als vicevoorzitter.

De procesbegeleider en voorzitters zijn eind 2020 bezig met de voorbereidingen voor de ontwikkeling van het kwaliteitsinstrument. Er wordt nagedacht over wie de stakeholders zijn, over

afbakening van het instrument en hoe knelpunten opgehaald kunnen worden en bij wie. Ook is er een deskresearch uitgevoerd naar bestaande richtlijnen en (wetenschappelijke) literatuur op het gebied van slaapproblemen.

Stand van zaken Zelfmanagementondersteuning

Voor zelfmanagementondersteuning geldt dat de ervaren knelpunten in de praktijk erg divers zijn, ze lopen uiteen van mantelzorg gerelateerde dilemma's en ethische vraagstukken, tot dilemma's rondom technische ondersteuning. Daardoor is het lastig te bepalen welk eindproduct (welk type kwaliteitsinstrument) het best ontwikkeld kan worden.

Daarover is eerst meer duidelijkheid nodig. Daarom zal eerst met een compact kernteam worden bepaald welk product ontwikkeld zal worden (welk type het best aansluit bij de praktijk). Als dat duidelijk is, wordt om de kerngroep een werkgroep geformeerd. De kerngroep gaat dan op in de werkgroep.

Dat kernteam bestaat uit vertegenwoordigers van Verenso, V&VN, NVAVG en patiënten-vertegenwoordigers. De werving van de voorzitter was eind 2020 nog in volle gang, evenals de werving van de kerngroepleden. Daarnaast is een uitgebreide deskresearch gedaan om de eerste knelpunten uit de literatuur te beschrijven. Door de kerngroep zal vastgesteld worden hoe er zo breed mogelijk knelpunten uit de praktijk opgehaald kunnen worden. Hierna zal de knelpuntenanalyse ook worden uitgevoerd. Daarna zal de kerngroep besluiten welk type kwaliteitsinstrument het best aansluit bij de behoeften in de praktijk.

6. Infectiepreventie

Vanaf augustus is er overleg met VWS en het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI) over de mogelijkheden van de inzet van SKILZ bij ontwikkeling van kwaliteitsinstrumenten voor infectiepreventie en een COVID-richtlijn. De coronacrisis is hiervoor een belangrijke katalysator. Het bestuur wil verder verkennen onder welke voorwaarden SKILZ kan voldoen aan de vraag van VWS. Een bestuurlijk overleg met FMS en RIVM moet meer duidelijkheid geven over knelpunten en voorwaarden en daaropvolgende besluitvorming in 2021.

7. Langetermijnvisie en -planning

Langetermijnvisie

De prioriteit lag in 2020 op het op orde krijgen van de organisatie en de start van de ontwikkeling van de eerste drie kwaliteitsinstrumenten. De langetermijnvisie en de rol van SKILZ als instituut zal vanaf begin 2021 worden opgepakt.

Langetermijnplanning kwaliteitsinstrumenten

In het voorjaar van 2021 wordt gestart met de ontwikkeling van de drie volgende richtlijnen/kwaliteitsinstrumenten. De prioritering hiervan is als volgt:

1. Medische beslissingen rond levenseinde;
2. Mondzorg;
3. Voedings- en slikproblemen.

Meerjarenonderzoeksagenda

Naar verwachting leidt het ontwikkelen van kwaliteitsinstrumenten tot de vondst van kennishiaten en aanvullende onderzoeksvragen. SKILZ ziet voor zichzelf een structurele rol weggelegd in het

continu signaleren van de mogelijkheden om de kwaliteit van de langdurige zorg verder te verbeteren.

SKILZ sluit daarbij nadrukkelijk aan bij al lopende initiatieven van andere partijen in de langdurige zorg die zich bezighouden met kwaliteitsverbetering. Op die manier verbindt SKILZ al bestaande (onderzoeks-)initiatieven en kennis aan elkaar én wordt voorkomen dat zaken gemist of dubbel uitgevoerd worden.

Samen met veldpartijen bepaalt SKILZ de komende jaren een onderzoeksagenda: een overzicht van de prioriteiten voor nieuw onderzoek naar kennishiaten en knelpunten. De uitkomsten van die onderzoeken hoeven niet per se te betekenen dat hiervoor ook nieuwe kwaliteitsinstrumenten ontwikkeld moeten worden.

8. Nawoord

Zoals blijkt uit ons jaarverslag: opnieuw een bewogen jaar voor onze jonge stichting. Vooral afgelopen jaar hebben we ervaren hoeveel handen en voeten aan SKILZ moeten worden gegeven om onze ambities waar te maken. Samen kom je verder, maar het duurt iets langer voor je op snelheid bent. Gelukkig verzamelen we inmiddels momentum.

Het jaar 2020 stond enerzijds in het teken van het meer gedetailleerd en beter passend inrichten van onze governance en financiering, ofwel het fundament onder onze kathedraal. Naast de herziene begroting vonden we dit jaar een deel van de collega's die we nodig hebben om onze doelen te bereiken.

Anderzijds konden we, ik neig naar 'eindelijk', aan de slag met de reden waarvoor we dit ambitieuze project zijn aangegaan: het ontwikkelen van kwaliteitsinstrumenten. Eind 2020 is een tijd van opstarten en plannen van aanpak, maar ook in deze fase doet het ons goed om het enthousiasme te zien waarmee het SKILZ-bureau en onze ketenpartners met de eerste thema's aan de slag gaan.

Namens het bestuur, wil ik dan ook mijn dank uitspreken aan al diegenen die zich voor SKILZ inzetten; onze eigen medewerkers, onze adviseurs en de vele partijen die zich bij de Raden van SKILZ hebben aangesloten. Zo ook de directie Langdurige Zorg van het Ministerie van VWS, niet enkel voor het faciliteren van ons werk, maar ook voor diens inhoudelijke ondersteuning en advies.

Met de blik op 2021 werken we door aan onze eigen doorontwikkeling, naast het werk aan de kwaliteitsinstrumenten. De doelen van SKILZ blijven onverminderd ambitieus, maar terugkijkend op dit afgelopen jaar zien we geplande en onverwachte uitdagingen met vertrouwen tegemoet.

Bas Castelein, secretaris

9. Bijlage 1 - Samenstelling bestuur en bureau d.d. 31 december 2020

Het bestuur van SKILZ bestaat op 31 december 2020 uit drie leden vanuit de moederorganisaties.

Voorzitter - Vacature

Penningmeester en voorzitter a.i. - Conny van Velden (V&VN)

Secretaris – Bas Castelein (NVAVG)

Algemeen bestuurslid – Lotje Oosterbaan (Verenso)